

6. Кравченко Н.А. Разведение сельскохозяйственных животных. — М.: Колос, 1973. — 485 с.

ФОРМИРОВАНИЕ И НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ГЕНЕАЛОГИЧЕСКОЙ СТРУКТУРЫ ПРИКАРПАТСКОГО ТИПА УКРАИНСКОЙ КРАСНО-ПЕСТРОЙ МОЛОЧНОЙ ПОРОДЫ. О.И. Любинский

Изложены особенности формирования и перспективные направления совершенствования генеалогической структуры прикарпатского внутривидового типа украинской красно-пестрой молочной породы. Перспективное развитие будут иметь линии Астронавта, Импрувера, Кевелие, Магнета, Руделя, Ситейшна, Хановера, Кавалера.

Генеалогия, линия, племенная ценность, селекция, тип

THE FORMATION AND DIRECTIONS OF PERFECTING GENEALOGY OF PATTERN PRYCARPATTIS OF A TYPE SUCH AS UKRAINIAN IS RED-SPECKLED OF LACTIC BREED. A.Y. Lyubinsky

The features of formation are set up and perspective directions of perfecting of genealogical pattern Prycarpattis of a type such as Ukrainian is red — speckled of lactic breed. The perspective development will be had by lines of an Astronaut, Inpryvera, Kevelie, Magneta, Collar Beam, Siteyshna, Xanovera, Cavalier.

Genealogy, line, tribal value, selection, type

УДК 636.2.082.11

Р.І. МАЩЕНКО, В.В. КОВАЛЕНКО,
Л.А. ЦУРІКОВА, О.О. МОЛДОВАНОВА

Миколайівський інститут агропромислового виробництва УААН

**ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ ОКРЕМИХ ЛІНІЙ ТА ЇХ
ПОЄДНУВАНЬ, ЯКІ ВХОДЯТЬ ДО СКЛАДУ
ВНУТРІШНЬОПОРОДНИХ ТИПІВ**

Наведено продуктивність корів різних ліній з надом понад 5000 кг молока, які ввійшли до складу українського жирномолочного типу червоної молочної породи, а також південного типу української чорно-рябї молочної породи.

Порода, внутрішньопородний тип, лінія, поєднаність, лактація

Великий вплив при удосконаленні стад великої рогатої худоби має планування селекційно-племінної роботи [1–8].

© Р.І. Машенко, В.В. Коваленко,
Л.А. Цурікова, О.О. Молдованова, 2005

Разведение и генетика тварин. 2005. Вып. 38

Методика досліджень. Нами проаналізовано лінійну належність корів з надоем понад 5000 кг молока в ДПДГ "Еліта" Жовтневого району Миколаївської області, які ввійшли до складу українського жирномолочного типу червоної молочної породи, а також корів південного типу української чорно-рябої породи АФ "Полянка" Арбузинського району.

Результати досліджень. Проведення оцінки бугаїв за якістю нащадків і використання бугаїв-поліпшувачів при штучному осіменінні перелективних ліній сприяли виявленню продуктивних ліній для подальшого розведення. При цьому скорочувалась кількість малопродуктивних ліній. І не випадково до складу українського жирномолочного типу було відібрано 44 корів кращих ліній, які залишились у стаді. Їхня середня продуктивність становила за крашу лактацію 5511 ± 69 кг молока жирністю $4,02 \pm 0,03\%$ та $221,5 \pm 3,14$ кг молочного жиру. Продуктивність їхніх матерів сягала в середньому $4296 \pm 13,7$ кг молока і $3,76 \pm 0,03\%$ жиру.

Від 18 дочок бугаїв червоної датської породи в середньому надій становив 5738 ± 123 кг молока із вмістом жиру $3,99 \pm 0,04\%$ та $228,9 \pm 4,79$ кг молочного жиру.

Порівняно кращою молочною продуктивністю виділялися 8 повновікових дочок червоного датського бугая Ідеала 22057 ОНН-1075 (лінія Р.Ідеала), яка і дорівнювала 5866 ± 209 кг молока жирністю $3,97 \pm 0,06\%$ жиру і $232,5 \pm 8,2$ кг молочного жиру. Продуктивність їхніх матерів — 4441 кг молока жирністю $3,6\%$ жиру.

Продуктивність матері бугая Ідеала 22057 ОНН-1075 за четверту лактацію становила 8201 кг молока жирністю $4,63\%$.

Від корови Верна 702 з умовною кровністю $1/4$ англєрської $\times 1/4$ червоної степової $\times 1/2$ червоної датської одержано 6381 кг молока жирністю $3,97\%$.

Від корови Вірти 682 умовної кровності $9/16$ англєрської $\times 7/16$ червоної степової одержано 6092 кг молока жирністю $4,2\%$ і $255,9$ кг молочного жиру, вона належить до спорідненої групи Форфкеніга 16882 англєрської породи. Продуктивність матері — III — 4110 — $3,53$, а матері батька Н — 7008 — $4,43$.

Таким чином, на підвищення молочної продуктивності наступного покоління значний вплив мали високоякісні бугаї різних перспективних ліній, підібрані до неспоріднених самок. Ліній, як структурні елементи породи, одні мають більший вплив при удосконаленні стада, інші, не проявивши суттєвого впливу на наступні покоління, згасають.

В АФ "Полянка" Арбузинського району розводять українську чорно-рябу молочну породу.

Із наявних 102 корів 67,6% належать до лінії Чіфа, 19,6% — лінії М.Чіфтейна, 6,9% — лінії Валіанта і 5,9% — лінії Р.Соверінга. Більш численна група тварин (69 голів) лінії Чіфа має порівняно високу молочну продуктивність, яка за I, II, III лактації становила відповідно 5715 ± 106 , $6003 \pm 157,6$ і 6608 ± 283 кг молока жирністю $3,84 \pm 0,02$, $3,85 \pm 0,03$ і $3,78 \pm 0,03\%$.

Продуктивність корів лінії М.Чіфтейна (20 голів) за I, II, III лактації сягала відповідно 5672 ± 157 , $6068 \pm 195,8$ і $6219 \pm 21,1$ кг молока та $3,84 \pm 0,02$, $3,87 \pm 0,03$ і $3,76 \pm 0,03\%$ жиру.

Кращою за молочною продуктивністю є група тварин, які належать до лінії Р.Соверінга і за I, II, III лактації мають у середньому відповідно $6429 \pm 351,9$; 6261 ± 703 та $7268 \pm 705,8$ кг молока жирністю $3,94 \pm 0,07$; $3,84 \pm 0,03$ і $3,79 \pm 0,02\%$, проте ця група тварин налічує всього 6 лактуючих корів.

Тварини, які належать до лінії Валіанта (7 голів), відзначалися також високим надоєм, але з меншою жирністю. За I, II лактації їхній надій був відповідно 6021 ± 190 і $5208 \pm 219,8$ кг молока жирністю $3,67 \pm 0,03$ і $3,65 \pm 0,05\%$.

Зоотехнічна практика, а також багаточисленні дослідження свідчать про те, що різноманітність ознак залежить не тільки від різноманітної генетичної інформації, яка надходить від батьків, але й від специфічності їхніх поєднувань. Вивчення комбінаційної цінності ліній є одним із шляхів подальшого росту продуктивності стада.

В АФ "Полянка" при внутрілінійному підборі самок лінії Чіфа надій за першу лактацію 19 дочок сягав 5442 кг молока жирністю 3,91% і 212 кг молочного жиру. При доборі до самок лінії М.Чіфтейна бугаїв лінії Чіфа від 17 дочок одержано за першу лактацію 5437 кг молока жирністю 3,76%, за другу лактацію — відповідно 5438 кг і 3,85%.

Порівняно кращі результати мали підібрані до самок лінії Р.Соверінга бугаї лінії Чіфа: від 12 дочок цього поєднання за першу лактацію одержано по 5687 кг молока жирністю 3,79%.

Поєднання самок лінії Белла з бугаями лінії Чіфа і М.Чіфтейна мають найвищі показники. Надій за I лактацію цих поєднань становив відповідно 6334 кг молока та 3,77% жиру і 5970 кг молока та 3,84% жиру, за другу лактацію — 6797 кг і 3,81% та 6288 кг і 3,83%.

Необхідно збільшувати кількість таких поєднань.

Отже, розведення в стаді продуктивніших ліній, виявлення більш

вдалих поєднань, повторювання їх і збільшення сприятиме підвищенню продуктивності стад у цілому.

1. *Формування внутріпородних типів молочної худоби* / В.П. Буркат, М.Я. Єфіменко, О.Ф. Хаврук, В.Б. Блізніченко. — К.: Урожай, 1992. — 200 с.

2. *Бащенко М.І. Формування нових типів молочної худоби на Черкащині* // Наук.-вироб. бюл. "Селекція". — К., 1998. — Число п'яте. — С. 22–28.

3. *Буркат В.П. Використання голштинів у поліпшенні молочної худоби.* — К.: Урожай, 1998. — 104 с.

4. *Преобразование генофонда пород* / М.В. Зубец, Ю.М. Карасик, В.П. Буркат и др. — К.: Урожай, 1990. — С. 98–106.

5. *Генеалогічна структура червоної степової породи великої рогатої худоби (каталог)* / Н.В. Кононенко та ін. — К., 2002.

6. *Полупан Ю.П., Резникова Н.Л. Генетична детермінація ефективності довічного використання чорно-рябої молочної худоби* // Розведення і генетика тварин: Міжвід. темат. наук. зб. — 2003. — Вип. 35. — С. 108–117.

7. *Аналіз генеалогічної структури в новій українській червоній молочної породі на півдні України* / І. Салій, Ю. Полупан, Т. Підпала, Л. Ювенко // Тваринництво України. — 2003 — № 1. — С. 12–15.

8. *Поєднуваність ліній і споріднених груп червоної молочної худоби* / Ю. Полупан, Т. Коваль, В. Вороненко та ін. // Там само. — № 11. — С. 11–14.

ПРОДУКТИВНОСТЬ КОРОВ ОТДЕЛЬНЫХ ЛИНИЙ И ИХ СОЧЕТАЕМОСТЬ, КОТОРЫЕ ВОШЛИ В СОСТАВ ВНУТРИПОРОДНЫХ ТИПОВ.

Р.И. Мащенко, В.В. Коваленко, Л.А. Цурикова, Е.А. Молдованова

Приведена продуктивність коров с удоєм свйше 5000 кг молока, которые вошли в состав украинского жирномолочного типа красной молочной породы и южного типа украинской черно-пестрой молочной породы.

Порода, внутріпородний тип, лінія, сочетаємость, лактація

EFFICIENCY OF COWS OF SEPARATE LINES AND THEIR COMPATIBILITY WHICH PART INSIDE PEDIGREE OF TYPES.

R.I. Mashchenko, V.V. Kovalenko, L.A. Tsurikova, E.A. Moldovanova

Efficiency of cows with a yield of milk over 5000 kg of milk which were part Ukrainian Fat dairy such as red dairy breed and southern type of the Ukrainian black -motley dairy breed is given.

Breed, inside pedigree type, a line, compatibility, a lactation